

tui beáta passióne et morte nos reparásti: consérva in nobis óperam misericórdiæ tuæ; ut, huius mystérii participatióne, perpétua devotióne vivámus. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. **Amen.**

ORATIO - Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, et fámulos tuos æténa protecti-óne sanctífica, pro quibus Christus, Fílius tuus, per suum cruórem, instituit paschále mystérium. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. R. **Amen.**

Tím jsou velikopáteční obady skončeny. Podle římského způsobu se nejsvětější svátost soukromě a za úplného ticha zase přenese do svatostánku na postranní oltář. V některých zemích - i v naší vlasti - je tento oltář bohatě vyzdoben a nazývá se „Boží hrob“.

blahodárným utrpením a smrtí svého Pomazaného; zachovej v nás tedy dílo svého milosrdenství, ať skrze účast v tomto tajemství žijeme v trvalé oddanosti vůči tobě; skrze Krista, našeho Pána.

R. Amen.

MODLITBA - Pane, rozpomeň se, jak ses slitovával, a ustavičně ochraňuj a posvěcuj své služebníky, pro které tvůj Syn Kristus ustanovil velikonoční tajemství; skrze téhož Krista, našeho Pána.

R. Amen.

VELIKÝ PÁTEK

Feria VI in Passione et Morte Domini

Žehná se svatou Hostií a praví:

Corpus Dómini nostri Jesu Tělo Pána našeho Ježíše
Christi custódiat ánimam me- Krista zachovej duši mou pro
am in vitam ætérnam. Amen. život věčný. Amen.

Kněz vynechá všecko ostatní, co jinak říká, a přijímá částku Hostie.
Jáhen nebo ministranti říkají vyznání vin, jak je klasicky v mešním řádu:

D. Confíteor.... etc.

J. Vyznávám se... atd.

C. Misereátur vestri omnípo- K. Smilujž se nad vámi
tens Deus, et, dimíssis peccá- všemohoucí Bůh a odpustě
tis vestris, perdúcat vos ad hříchy vaše, uved' vás do
vitam ætérnam. života věčného.

Omnes: **Amen.**

Všichni: Amen.

C. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

K. Hle Beránek Boží, ten který snímá hříchy světa.

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur ánima mea.

Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má.

Pak kněz rozdává sv. Přijímání věřícím. Přitom se může zpívat žalm 21 nebo vhodná píseň. Nakonec se uprostřed u oltáře modlí 3 modlitby:

ORATIO - Super pópulum tuum, quæsumus, Dómine, qui passiónem et mortem Filii tui devóta mente recóluit, benedíctio copiósa descéndat, indulgéntia véniat, consolátio tribuátur, fides sancta succréscať, redémpťio sempitérna firmétur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. **Amen.**

MODLITBA - Prosíme tě, Pane, ať na tvůj lid, který zbožnou myslí slavil památku utrpení a smrti tvého Syna, sestoupí hojně požehnání, ať se mu dostane odpuštění a útěchy, ať v něm vzroste svatá víra a ať je mu zajištěno věčné vykoupení; skrze Krista, našeho Pána.

R. Amen.

ORATIO - Omnípotens et miséricors Deus, qui Christi

MODLITBA - Všemohoucí, věčný Bože, tys nás obnovil

ctis, da propítius pacem in diébus nostris: ut, ope misericórdiæ tuæ adjúti, et a peccáto simus semper líberi et ab omni perturbatióne securi. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

Potom kněz pokládá ruce na oltář a modlí se tichým hlasem:

Percéptio Córporis tui, Dómine Jesu Christe, quod ego indignus súmere præsumo, non mihi provéniat in iudícium et condemnatiónem: sed pro tua pietáte prosit mihi ad tutaméntum mentis et córporis, et ad medélam percipiéndam: Quis vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculórum. Amen.

Otevře ciborium, poklekne, vezme sv. Hostii do ruky a třikrát praví:

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur ánima mea.

uděl milostivě pokoje za dnů našich, abychom přispěním milosrdenství tvého podporováni jsouce, byli i hříchů vždy prosti i zabezpečeni přede vším zmatkem. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého. Jenž s tebou žije a kraluje v jednotě Ducha Svatého Bůh, po všechny věky věků.

R. Amen.

Požítí Těla tvého, Pane Ježíši Kriste, jež já nehodný odvažuji se přijmouti, nebudíž mi k odsouzení a zatracení, nýbrž pro dobrotivost tvou sloužič mi k ochraně duše a těla a k dosažení vyléčení, jenž žiješ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha Svatého Bůh, po všechny věky věků. Amen.

Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má.

ORATIO – Deus, qui peccáti veteris hereditárium mortem, in qua posteritátis genus omne successerat, Christi tui, Dómini nostri, passióne solvisti: da, ut, confórmes eidem facti; sicut imáginem terréni, natúræ neccessitate portávimus, ita imáginem cælestis, grátiae sanctificatióne portémus. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

ČTENÍ Z PÍSMY SVATÉHO

Osee Prophétæ (6, 1-6).

Hæc dicit Dóminus: In tribulatióne sua mane consurgent ad me: Veníte, et revertámur ad Dóminum: quia ipse cepit, et sanábit nos: percútiet, et curábit nos. Vivificábit nos post duos dies: in die tértia suscitábit nos, et vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemúrque, ut cognoscámus Dóminum: quasi dilúculum præparátus est egressus ejus, et véniet quasi imber nobis temporáneus et serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraim? Quid fáciam tibi, Juda? Misericórdia vestra quasi nubes matutína: et quasi ros ma-

MODLITBA – Bože, tys utrpením svého Pomazaného, našeho Pána, zrušil dědičnou smrt po pradávnmém hříchu, která přešla na všechna další pokolení; dej tedy, ať jsme mu podobni: ať jsme posvěceni, a tak v sobě nosíme obraz nebeské milosti, jako musíme nosit obraz pozemské přirozenosti; skrze Krista, našeho Pána.

R. Amen.

Z proroka Oseáše (6, 1-16).

Toto praví Hospodin: V tísní své zrána obrátí se ke mně: Pojdte a navraťme se k Hospodinu; onť nás rozšlehal, a uzdraví nás; bije, a vyhojí nás. Navrátí nám život po dvou dnech, třetího dne nás vzkřísí, a žiti budeme před jeho tvář. Buďme rozumni, o to usilujme, abychom poznali Hospodina; jako zora jistě on vysvitne, přijde nám jako dešť ranní a jako dešť pozdní na zemi. Jak s tebou naložím, Efraime? Jak s tebou naložím, Judo? Vaše láska jest jako ranní mráček a jako rosa, která záhy prchá.

ne petrásiens. Propter hoc dolávi in prophétis, occídi eos in verbis oris mei: et iudícia tua quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam vólui, et non sacrificium, et sciéntiam Dei, plus quam holocáusta.

TRACTUS (*Hab.* 3) Dómine, audívi auditum tuum, et tímuí: considerávi ópera tua, et expávi. V. In médio duórum animálium innotescéris: dum appropinquáverint anni, cognoscéris: dum advénerit tempus, ostendéris. V. In eo, dum conturbáta fúerit ánima mea: in ira, misericórdiae memor eris. V. Deus a Líbano véniet, et Sanctus de monte umbróso et condénso. V. Opéruit cælos majéstas ejus: et laudis ejus plena est terra.

Orémus. Flectámus génuá. – Leváte.

ORATIO – Deus, a quo et Judas reátus sui pœnam, et confessiónis suæ latro præmium sumpsit, concéde nobis tuæ propitiatiónis efféctum; ut, sicut in passióne sua Jesus

Proto jsem do proroků bil, zabíjel jsem je slovy úst svých; a že tě trestám, jak slunce bylo jasno. Neboť lásku chtěl jsem, a ne oběť, znalost Boha spíše než celopaly.

TRAKTUS (*Hab.* 3) Hospodine, slyšel jsem hlas tvůj a bojím se; pozoroval jsem díla tvá a hrozím se. V. Mezi dvěma zvířaty jsi se zjevil. Až se přiblíží roky, budeš poznán; až přijde čas, ukážeš se. V. Až duše má zkormoucena bude za tvého hněvu, pamětliv budeš milosrdenství svého. V. Bůh přijde s Libanonu; Svatý s hory stinné a hustě porostlé. V. Jeho velebnost přikryla nebesa a chvály jeho plna je země.

Modleme se. Skloňme kolena. – Povstaňte.

MODLITBA – Bože, od něhož Jidáš trest za svou vinu a lotr odměnu za své vyznání obdržel, uděl nám dosažení své slitovnosti, aby, jako v umučení svém Ježíš Kristus

MISSA PRÆSANCTIFICATORUM

t. j. Mše předem posvěcených (proměněných) obětních darů. V římském ritu se slaví pouze v tento den, kdežto v Orientě v postní době častěji. Jelikož se při ní vynechává *Obětování, Preface, Kánon, Proměňování* a j., neslaví se vlastní Mše sv. Přesto však jest to skutečná eucharistická slavnost, při níž kněz přijímá za prastarých obřadů předem proměněnou hostii. Právě dnes, kdy si vzpomínáme na krvavou oběť na Kříži, chápeme, že Nejsv. Svátost otlátní jest sladký plod, který nám je podáván se stromu Kříže. Následně se všichni přítomní společně modlí *Pater noster*.

C. Orémus: Præcéptis salutáribus móniti, et dívína institutióne formáti, audémus dicere:

Omnes: Pater noster, qui es in cælis: Sanctificétur nomen tuum: Advéniat regnum tuum: Fiat volúntas tua, sicut in cælo, et in terra. Panem nostrum quotidíanium da nobis hódie: Et dimitte nobis débíta nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatióne. Sed líbera nos a malo. Amen.

Kněz dále pokračuje nahlas:

Líbera nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis, prætéritis, præsentibus et futúris: et intercedénte beáta et gloriósa semper Vírgine Dei Genitricé Mariá, cum beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque Andréa, et ómnibus San-

K. Modleme se: Příkazy spasitelnými povzbuzení a božským ponaučením vedeni osmělujeme se praviti:

Všichni: Otče náš, jenž jsi na nebesích. Posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení. Ale zbav nás od zlého. Amen.

Zbav nás, prosíme, Hospodine, všeho zla: minulého, přítomného i budoucího; a na přimluvu blahoslavené a pře-slavné vždy Panny, Rodičky Boží Marie, a tvých svatých Apoštolů Petra a Pavla i Ondřeie a všech Svatých

cis levátur immolándus stípite.

D. et S. R. Dulce lignum.

C. V. Felle potus ecce languet: spina, clavi, láncea mite corpus perforárunt, unda manat et cruor: terra, pontus, astra, mundus, quo lavántur flumine!

D. et S. R. Crux fidélis.

C. V. Flecte ramos, arbor alta, tensa laxa víscera, et rigor lentéscat ille, quem dedit natívitás: et supérni membra Regis tendé miti stípite.

D. et S. R. Dulce lignum.

C. V. Sola digna tu fuísti ferre mundi víctimam: atque portum præparáre arca mundo náufigrago: quam sacer cruor perúnxit, fusus Agni córporé.

D. et S. R. Crux fidélis.

C. V. Sempitérna sit beátæ Trinitátí glória: æqua Patri Filóque; par decus Paráclito: Uníus Triníque nomen laudet univérsiatis. Amen.

D. et S. R. Dulce lignum.

obětní je na kmen kříže vyzdvížen.

J. a P. R. Sladké břevno.

K. V. Žlučí napojen, hle, chřadne; trní, hřeby a kopí tělo něžné probodaly, prýští z něho voda, krev. Jakým proudem země, moře, hvězdy, svět jsou obmyty!

J. a P. R. Kříži věrný.

K. V. Nakloň větve, strome velký, povol údy rozpjaté a ta tvrdost nechť se zjemní, kterou od přírody máš; údy nebeského Krále napni měkkém na kmeni.

J. a P. R. Sladké břevno.

K. V. Tys jen jedině byl hoden nésti oběť za zemi, přístav připravovat, archo, světu ztroskotalému, kterou skropila krev, z těla Beránkova tekoucí!

J. a P. R. Kříži věrný.

K. V. Neustálá sláva budiž nejsvětější Trojici, stejná Otci, Synu, stejná úcta Utěšiteli! Celý svět nechť chválí jméno Boha Trojjediného! Amen.

J. a P. R. Sladké břevno.

Christus, Dóminus noster, dívérsa utrísque íntulit stipéndia meritórum: ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrecciónis suæ grátiam largiátur. Qui tecum vivit et regnat in unitáte.

Exodi (12, 1-11).

In diébus illis: Dixit Dóminus ad Móysen et Aaron in terra Ægýpti: Mensis iste vobis princípium ménsium: primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad univérsum cœtum filiólum Israel, et dícite eis: Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est númerus, ut suffícere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínum suum, qui junctus est dómui suæ, juxta númerum animárum, quæ suffícere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus: juxta quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartamdécimam diem mensis hujus: immolabítque eum univérsa multitúdo filiólum Israel ad vésperam. Et

Pán náš, oběma po zásluze udělil rozdílné odplaty, tak nám po odstranění starého bludu udstředil milost svého vzkříšení. Jenž s tebou žije a kraluje v jednotě Ducha Svatého Bůh.

2. Mojžíšova (12, 1-11).

V těch dnech pravil Hospodil v Egyptě Mojžíšovi a Aronovi: Tento měsíc bude vám počátkem měsíců; bude prvním mezi měsíci roku. Mluvte k celému shromáždění synů Israelových a rcete jim: Desátého dne tohoto měsíce vezmi jedenkaždý pro svou rodinu a pro svůj dům beránka. Je-li však počet menší, než kolik by stačilo snísti beránka, ať se přibere z nejbližšího sousedství tolik osob, kolik by stačilo k snědení beránka. Budiž pak beránek bez chyby, samec, roček; podle téhož řádu smíte vzíti též kozelce. Bude te ho chovati až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, načež večer ho bude celé shromáždění synů Israelových obětovati. Ať vezmou z jeho krve a pomažou jí obě veřeje a horní trámy domů, ve kterých bu-

Po uctění svatého Kříže, umístí se ten na hlavní oltář, vedle něj pak dvě svíce. Kněz s asistencí odloží černé roucho, vezmou si fialové a přináší za zpěvu na oltář ciborium s Hostiemi. - Pak následuje t. zv.

sument de ságuine ejus, ac ponent super utrúmque possem et in superlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et ázimos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum pédibus ejus, et intestínis vorábítis. Nec remanébit quidquam ex eo usque mane. Si quid resíduum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum: Renes vestro accingétis, et calceaménta habébitis in pédibus, tenétes báculos in mánibus, et comedétis festinánter, est enim Phase (id est tránsitus) Dómini.

V *Traktu* slyšíme úpěnlivé volání Spasitelovo o pomoc z rukou pronásledovatelů a mučitelů. Nechme tyto bolestné zvuky zalehnouti do nejskrytějších hlubin svého srdce, ať se zachvěje nad tou ohromností muk, které byly pro nás vytrpěny!

TRACTUS (Ps. 139, 2-10 et 14) Eripe me, Dómine, ab hómine malo: a viro iníquo líbera me. V. Qui cogitavérunt

dou ho požívati. Ať jedí noci té maso pečené na ohni a nekvašené chleby s polními saláty. Nesmíte jísti z něho nic syrového, ani ve vodě vařeného, nýbrž jen to, co jest na ohni upečeno; také hlavu s nožkami a droby sníte. Nic nesmí z něho zůstati do rána; kdyby něco zbylo, zničíte to ohněm. Budete pak jísti jej takto: Majíce bedra opásána, obuv na nohou a hole v rukou, budete jísti rychle, jeť fase (to jest přejítí) Hospodina.

Krev beránka, pomazaná na veřejích, zachránila vyvolený národ od meče andělova; nejdrahocennější krev Kristova zachraňuje nás před zavržením.

TRAKTUS (Ž. 139, 2-10 a 14) Vyprosť mne, Hospodine, od člověka zlého; od muže zločinného mne vysvobodí.

phæo dic triúmphum nóblem: quáliter Redémptor orbis immolátus vícerit.

D. et S. R. Crux fidélis.

C. V. De paréntis protoplásti fraude Factor cóndolens, quando pomi noxiális in necem morsu ruit: ipse lignum tunc notávit, damna ligni ut sólveret.

D. et S. R. Dulce lignum.

C. V. Hoc opus nostræ salútis ordo depopóscerat: multifórmis proditóris ars ut artem fálleret: et medélam ferret inde, hostis unde læserat.

D. et S. R. Crux fidélis.

C. V. Quando venit ergo sacri plenitúdo témporis, missus est ab arce Patris Natus, orbis Cónditor: atque ventre virgínáli carne amíctus pródiit.

D. et S. R. Dulce lignum.

C. V. Vagít Infans inter arcta cónditus præsepia: membra pannis involúta Virgo Mater álligat: et Dei manus pedésque stricta cingit fáscia.

D. et S. R. Crux fidélis.

C. V. Lustra sex qui jam perégit, tempus implens córporis, sponte líbera Redémptor pasióni déditus, Agnus in Cru-

zpěv vítězný a vznešený, obětovaný jak Vykupitel světa zvítězil!

J. a P. R. Kříži Víry.

K. V. Soucit maje s obelstěním prarodiče člověka, když se v propast smrti zřítíl soustem plodu škodlivým, Tvůrce sám strom značil, jenž by škodu stromu napravil!

J. a P. R. Sladké břevno.

K. V. Toho díla vyžadoval naší věčné spásy řád, by lest velikého zrádce byla oklamána lští; odtud zranil nepřítel.

J. a P. R. Kříži věrný.

K. V. Když se tedy objevila plnost doby posvátné, s nebes výšin poslán Syn byl Otce, světa Stvořitel; a jsa v tělo zahalený, z lůna panny zrodil se.

J. a P. R. Sladké břevno.

K. V. Pláče Dítě, uloženo byvši v úzké jesličky, údy v pleny zahalené Panna-Matka svinuje, ruce tak i nohy Boha pouto stahuje.

J. a P. R. Kříži věrný.

K. V. Když už třicet let dovršil, konče svoji zemskou pouť, dobrovolně Vykupitel v trpení vydal se, Beránek jak

D. et S. R. Pópule meus.
C. V. Ego te exaltávi magna virtúte: et tu me suspendísti in patíbulo Crucis.
D. et S. R. Pópule meus, quid feci tibi?
C. V. Crucem tuam adorámus, Dómine: et sanctam resurrectionem tuam laudámus et glorificámus: ecce enim, propter lignum venit gáudium in univérso mundo.
(Ps. 66, 2) Deus misereátur nostri et benedicat nobis.
D. et S. R. Illúminet vultum suum super nos et misereátur nostri.
C. V. Crucem tuam adorámus, Dómine: et sanctam resurrectionem tuam laudámus et glorificámus: ecce enim, propter lignum venit gáudium in univérso mundo.
D. et S. R. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert fronde, flore, gérmine. Dulce lignum dulces clavos, dulce pondus sústinet.
Trvá-li uctváni Kříže déle, zpívá se ještě následující hvmmus:
C. HYMNUS – V. Pange, lingua, gloriósi láuream certáminis, et super Crucis tro-

J. a P. R. Lide můj.
K. V. Já jsem tě povýšil mocí velikou, a tys mne pověsil na dřevo Kříže.
J. a P. R. Lide můj, co jsem ti učinil?
K. V. Kříži tvému se klaníme, Pane, a tvé svatě vzkříšení chválíme a oslavujeme; neboť hle, skrze dřevo stala se radost po celém světě.
(Ž. 66, 2) Nechť se smiluje Bůh na námi a požehná nám!
J. a P. R. Nechť nechá zářiti tvář svou nad námi a smiluje se nad námi!
K. V. Kříži tvému se klaníme, Pane, a tvé svatě vzkříšení chválíme a oslavujeme; neboť hle, skrze dřevo stala se radost po celém světě!
J. a P. R. Kříži věrný, mezi všemi stromy ušlechtilý jediný, žádný les nerodí taký listím, květem, ovocem.
Sladké břevno, sladké hřeby, sladké drží břemeno.
K. ZPĚV – V. Jazyku, náš, zpívej o vavřínu boje slavného, pěj nad Kříže trofejí

malítias in corde: tota die constituébant proelia. V. Acuerunt linguas suas sicut serpéntis: venenum áspidum sub lábiis eorum. V. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: et ab homínibus iníquis líbera me. V. Qui cogitáverunt supplantáre gressus meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi. V. Et funes extendérunt in láqueum pédibus meis: juxta iter scándalum posuerunt mihi. V. Dixi Dómino: Deus meus es tu: exáudi, Dómine, vocem oratiónis meae. V. Dómine, Dómine, virtus salútis meae: obúmbrá caput meum in die belli. V. Ne tradas me a desidério meo peccatóri: cogitáverunt advérsus me: ne derelínquas me, ne umquam exalténtur. V. Caput circúitus eorum: labor labiórú ipsórum opéret eos. V. Verúm tamen justí confitebúntur nómini tuo: et habitábunt rectí cum vultu tuo.

V. Od těch, kteří obmýšlejí zlé věci v srdci, každodenně boje vyvolávají. V. Ostří jazyky své jako hadi; jed zmijí just pode rty jejich. V. Ostříhej mne, Pane, před rukou hříšníka; od lidí zlých mne osvoboď. V. Od těch, kteří obmýšlejí podraziti nohy mé. Pyšní nalíčili na mne osidlo. V. Roztáhli tenata pro nohy mé; podél cesty položili mi léčky. V. Říkám k Hospodinu: Bůh můj jsi ty, vyslyš, Pane, hlas mého úpění. V. Hospodine, Pane, spásná síla má, zastiň hlavu mou v den boje. V. Nevydej mne proti vůli mé hříšníkú; chystají se na mne, nepusť mne, aby snad neztvídali. V. Hlavy těch, kteří mne obklíčují, nechť přikryje nepravost vlastních rtů. V. Ale spravedliví vyznávají budou jméno tvé a upřímní přebývají budou před tváří tvou.

Páasio Domini nostri Jesu Christi secúndum Joánnem (18, 1-40 et 19, 1-42).
In illo témpore: Egréssus est

Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle Jana (18, 1-40 a 19, 1-42).

Za onoho času vyšel Ježíš

Jesus cum discipulis suis trans torrément Cedron, ubi erat hortus, in quem introívit ipse et discipuli ejus. Sciébat autem et Judas, qui tradébat eum, locum: quia frequénter Jesus convénerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohórtem, et a pontíficibus et pharisæis ministros, venit illuc cum latérnis et fécibus et armis. Jesus ítaque sciens ómnia, quæ ventúra erant super eum, procéssit, et dixit eis: † Quem quæritis? C Respondérunt ei: S Jesum Nazarénum. C Dicit eis Jesus: † Ego sum. C Stabat autem et Judas, qui tradébat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abiérunt retrórsum, et cecidérunt in terram. Iterum ergo interrogávit eos: † Quem quæritis? C Illa autem dixérunt: S Jesum Nazarénum. C Respóndit Jesus: † Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sínite hos abire. C Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non pérdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium edúxit eum: et percússit pontíficis

s učedníky svými přes potok Cedron, kde byla zahrada, do které vešel on i učedníci jeho. Věděl však o tom místě i Jidáš, který ho zrazoval, neboť Ježíš scházel se tam často s učedníky svými. Jidáš tedy pojav četu vojáků a služebníky od velekněží a fari-seů, přišel tam se svítilnami a pochodněmi a zbraní. Ježíš pak věda všechno, co na něho mělo přijíti, vyšel jim vstříc a řekl jim: † Koho hledáte? C Odpověděli jemu: S Ježíše Nazaretského. C Řekl jim Ježíš: † Já jsem to. C Stál pak s nimi též Jidáš, který ho zrazoval. Jak jim tedy řekl: Já jsem to, ustoupili zpět a padli na zem. I otázal se jich opět: † Koho hledáte? C Oni pak řekli: S Ježíše Nazaretského. C Ježíš odpověděl: † Řekl jsem vám, že já jsem to. Hledáte-li tedy mne, nechte těchto, ať odejdou. C Aby se naplnilo slovo, kteréž byl řekl: Neztratil jsem nikoho z těch, které jsi mi dal. Tu Šimon Petr maje meč, vytasil jej a udeřil

D. et S. R. Pópule meus, quid feci tibi? Aut in quo contristávi te? Respónde mihi.
C. V. Ego edúxi te de Ægýpto, demérso Pharaóne in Mare Rubrum: et tu me tradidísti princípibus sacerdotum.
D. et S. R. Pópule meus, quid feci tibi? Aut.
C. V. Ego ante te apéruí mare: et tu aperuísti láncea latus meum.
D. et S. R. Pópule meus.
C. V. Ego ante te præívi in colúmna nubis: et tu me duxísti ad prætóríum Piláti.
D. et S. R. Pópule meus.
C. V. Ego te pavi manna per désertum: et tu me cecidísti álapis et flagéllis.
D. et S. R. Pópule meus.
C. V. Ego te potávi aqua salútis de petra: et tu me potásti felle et acéto.
D. et S. R. Pópule meus.
C. V. Ego propter te Chanaeorum reges percússi: et tu percussísti arúndine caput meum.
D. et S. R. Pópule meus.
C. V. Ego dedi tibi sceptrum regále: et tu dedísti cápiti meo spíneam corónam.

J. a P. R. Lide můj, co jsem ti učinil? Nebo v čem jsem tě zarmoutil? Odpověz mi!
K. V. Já vyvedl jsem tě z Egypta, utopiv Faraona v Rudém moři, a tys mne vydal knížatům kněžským.
J. a P. R. Lide můj, co jsem ti učinil? Nebo.
K. V. Já jsem před tebou otevřel moře a tys otevřel kopím bok můj.
J. a P. R. Lide můj.
K. V. Já jsem před tebou krá-čel v oblakovém sloupu, a tys mne dovedl do soudnice Pilátovy.
J. a P. R. Lide můj.
K. V. Já jsem tě krmil mannou na poušti, a tys mne týral políčky a šlehy.
J. a P. R. Lide můj.
K. V. Já jsem tě napájel vodou spásy ze skály, a tys mne napojil octem a žlučí.
J. a P. R. Lide můj.
K. V. Já pro tebe bil krále Kananejské, a tys bil třtinou mou hlavu.
J. a P. R. Lide můj.
K. V. Já ti dal žezlo královské, a tys dal na hlavu mou trnovou korunu.

tum quadraginta annis, et manna cibavi te, et introduxi te in terram satis bonam: parasti Crucem Salvatori tuo.

D. R. Agios o Theos.

S. R. Sanctus Deus.

D. R. Agios ischyros.

S. R. Sanctus fortis.

D. R. Agios athanatos, eleison imas.

S. R. Sanctus immortalis, miserere nobis.

C. V. Quid ultra debui facere tibi, et non feci? Ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam: et tu facta es mihi nimis amara: acetum namque sitim meam potasti: et lancea perforasti latus Salvatori tuo.

D. R. Agios o Theos.

S. R. Sanctus Deus.

D. R. Agios ischyros.

S. R. Sanctus fortis.

D. R. Agios athanatos, eleison imas.

S. R. Sanctus immortalis, miserere nobis.

C. V. Ego propter te flagelavi Aegyptum cum primogenitis suis. Et tu me flagellatum tradidisti.

po čtyřicet let a mannou tě sytil a uvedl tě do země značně dobré, připravil's Kříž Spasiteli svému.

J. R. Svatý Bože!

P. R. Svatý Bože!

J. R. Svatý silný!

P. R. Svatý silný!

J. R. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi!

P. R. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi!

K. V. Co jsem ti ještě měl učiniti, a neučinil jsem? Já štípl jsem tebe jako na vinici svou překrásnou; ty však stala jsi se mi přehořkou, neboť octem jsi mne v žízni mé napojila a kopím probodla jsi bok svému Spasiteli.

J. R. Svatý Bože!

P. R. Svatý Bože!

J. R. Svatý silný!

P. R. Svatý silný!

J. R. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi!

P. R. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi!

K. V. Já pro tebe jsem trestal Egypt s jeho prvorození, a tys mne zbičovaného vydal.

servum: et abscedit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: † Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? C Cohors ergo et tribunus et ministri Judæorum comprehendérunt Jesum, et ligaverunt eum: et adduxerunt eum ad Annam primum, erat enim socer Cáiphæ, qui erat pontifex anni illius. Erat autem Cáiphás, qui consilium déderat Judæis: Quia expedit, unum hominem mori pro populo. Sequébatur autem Jesum Petrus Petrus et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici, et introivit cum Jesu in atrium pontificis. Petrum autem stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariae: et introduxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria: S Numquid es tu ex discipulis es hominis istius? C Dicit ille: S Non sum. C Stabant autem servi et ministri ad prunas, quia frigus erat, et calefaciebant se: erat

služebníka veleknězova a uřal mu pravé ucho. Bylo pak jméno služebníka toho Malchus. I řekl Ježíš Petrovi: † Schovej meč svůj do pochvy. Nemám pítí kalich, který mi dal Otec? C Tu četa a tisícník a služebníci židovští jali Ježíše a svázali ho. I přivedli ho nejprve k Annásovi, neboť byl tchánem Kaifáše, kterýž byl nejvyšším knězem toho roku. Byl to onen Kaifáš, kterýž byl dal židům radu, že jest užitečno, aby jeden člověk zemřel za lid. Šel pak za Ježíšem Šimon Petr a jiný učedník. Tento učedník byl znám nejvyššímu knězi a vešel s Ježíšem do dvora nejvyššího kněze. Petr však stál u dveří venku. I vyšel učedník druhý, jenž byl znám nejvyššímu knězi, a promluviv s vrátanou, uvedl Petra dovnitř. Tu děvčeka vrátaná pravila k Petrovi. S Nejsi i ty z učedníků toho člověka? C On řekl: S Nejsm. C Stáli pak tam služebníci a pochopové u ohně

autem cum eis et Petrus stans et calefaciens se. Póntifex ergo interrogávit Jesum de discipulis suis et de doctrína ejus. Respóndit ei Jesus: † Ego palam locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga et in templo, quo omnes Judæi convéniunt: et in occúlto locútus sum nihil. Quid me intérogas? intéroga eos, qui audiérunt, quid locútus sim ipsis: ecce, hi sciunt, quæ díxerim ego. C Hæc autem cum dixisset, unus assístens ministrórum dedit álapam Jesu, dicens: S Sic respóndes pontífici? C Respóndit ei Jesus: † Si male locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? C Et misit eum Annas ligátum ad Cáipham pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans et calefaciens se. Dixérunt ergo ei: S Numquid es tu ex discipulis ejus es? C Negávit ille et dixit: S Non sum. C Dicit ei unus ex servis pontíficis, cognátus ejus, cujus abscídit Petrus aurículam: S Nonne ego te vidi in horto cum illo? C Iterum ergo negávit Petrus: et

poněvadž byla zima, a ohříváli se; byl pak s nimi také Petr stejě a ohříváje se. Velekněz tedy otázal se Ježíše o jeho učedníkích a o jeho učení. Ježíš mu odpověděl: † Já jsem mluvil světu zjevně; já jsem učil vždy v synagoze a v chrámě, kde se všickni Židé scházejí, a tajně jsem nemluvil nic. Proč se mne ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem jim mluvil; hle, ti vědí, co jsem já mluvil. C Když však to pověděl, jeden z pochopů, stejě tu, dal Ježíšovi políček řka: S Tak odpovídáš nejvyššímu knězi? C Ježíš mu odpověděl: † Mluvil-li jsem zle, vydej svědectví o zlém; jestliže však dobře, proč mne tepeš? C I poslal jej Annáš svázaného k nejvyššímu knězi Kaifášovi. Stál pak Šimon Petr a ohřívál se. I řekli jemu: S Nejsi také ty z učedníků jeho? C On zapřel a řekl: S Nejsm. C Dí mu jeden ze služebníků nejvyššího kněze, příbuzný toho, jemuž Petr utál ucho: S Zdali jsem tě neviděl s ní v zahradě? C Tu

UCTIVÁNÍ SVATÉHO KŘÍŽE

Kněz odloží mešní roucho, sestoupí na straně epistolní se stupňů oltárních a odhaluje fialovou rouškou zastřený kříž. Při tom zpívá po třikrát střídavě s chórem, pokaždé o tón výše:

Ecce, lignum Crucis, in quo Ejhle, dřevo Kříže, na němž salus mundi pepéndit. Spása světa pněla!
R. Veníte, adorémus. R. Pojd'te, klanějme se!

Kdykoliv se zpívá *Pojďte, klanějme se*, vrhají se věřící na kolena. Potom kněz položí kříž na stupně oltáře, zuje svou obuv a třikrát pokleknuv, políbí rány Ukřižovaného. Po něm činí tak i ostatní přítomní. Mezitím se zpívají t. zv. *Improperie-Zaloby*, v nichž Vykupitel něžným způsobem vypočítává svému lidu, co pro něj všecko učinil, a jak on mu odplatil. Tyto výčitky platí i nám, jestliže zůstáváme chladnými nad tolikerym nám prokázaným dobrodiním od Bohočlověka. Na slova kněze, jenž zastupuje Krista, odpovídá řecky a latinsky jáhen a podjáhen nebo ostatní zpěváci. Tim se vyjadřuje, že židé Krista zavrhlí, kdežto pohané (Řekové a Římané) jej uznali; jest to také znamením, že pod křížem se sjednocuje veškeré lidstvo. A konečně jest to i historická upomínka, že ve starých dobách konala se v Římě bohoslužba také řecky.

Celebrans: V. Pópule meus, Kněz: V. Lide můj, co jsem ti quid feci tibi? Aut in quo učinil? Nebo v čem jsem tě contristávi te? Respónde zarmoutil? Odpověz mi! V. mihi. V. Quia edúxi te de Že jsem tě vyvedl ze země terra Ægýpti: parásti Crucem Egyptské, připravil's Kříž Salvatóri tuo. Spasiteli svému.

Po každé z prvních tří slok následuje t. zv. *Trisagion*, modlitba k třikrát svatému Bohu-Kristu, jenž jest silný, ačkoliv se stal pro nás slabým, jenž je nesmrtelný, ačkoliv za nás zemřel.

Diac.: R. Agios o Theós.
Subdiac.: R. Sanctus Deus.
D. R. Agios ischyrós.
S. R. Sanctus fortis.
D. R. Agios athánatos, eléison imas.
S. R. Sanctus immortalis, miserere nobis.
C. V. Quia edúxi te per desér-

Jáhen: R. Svatý Bože!
Podjáhen: Svatý Bože!
J. R. Svatý silný!
P. R. Svatý silný!
J. R. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi!
P. R. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi!
K. R. Že jsem tě vodil pouští

Orémus: Flectámus génua.
R. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, Judæos etiam a tua misericórdia non repéllis: exáudi preces nostras, quas pro illíus pópuli obcæcatióne deférimus; ut, ágnota veritátis tuæ luce, quæ Christus est, a suis tenébris eruántur. Per eúndem Dóminum.

R. Amen.

Orémus et pro pagánis: ut Deus omnípotens áuferat iniquitátem a córdibus eórum; ut, relíctis idólis suis, convertántur ad Deum vivum et verum, et únicum Fílium ejus Jesum Christum, Deum et Dóminum nostrum.

Orémus: Flectámus génua.
R. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, qui non mortem peccátorum, sed vitam semper inquiris: súscipe propítius oratióne nostram, et líbera eos ab idolórum cultúra; et ágrega Ecclésiæ tuæ sanctæ, ad laudem et glóriam nóminis tui. Per Dóminum nostrum.

R. Amen.

Modleme se: Skloňme kolena.
R. Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž ani Židy ze svého milosrdenství nevyučuješ, vyslyš prosby naše, jež za zaslepenost onoho národa přednášíme, aby znali světlo tvé pravdy, jímž je Kristus, a vytrženi byli ze svých temnot. Skrze téhož Pána.

R. Amen

Modleme se i za pohany, aby všemohoucí Bůh odstranil nepravost z jejich srdcí, by zanechali svých model a obrátili se k Bohu živému a pravému i jedinému Synu jeho Ježíši Kristu, Bohu a Pánu našemu.

Modleme se: Skloňme kolena.
R. Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž ne smrt hříšníků, ale život stále vyhledáváš, přijmi milostivě naši modlitbu a vysvoboď je od modloslužebnictví a přidruž je k Církvi své svaté ke chvále a cti svého jména. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého.

R. Amen.

statim gallus cantávit. Addú-
cunt ergo Jesum a Cáipha in
prætorium. Erat autem mane:
et ipsi non introiérunt in
prætorium, ut non contami-
naréntur, sed ut manducá-
rent pascha. Exívit ergo Pilá-
tus ad eos foras et dixit:
S Quam accusatióne affér-
tis advérsus hóminem hunc?
C Respondérunt et dixérunt
ei: S Si non esset hic malefác-
tor, non tibi tradidissémus
eum. C Dixit ergo eis Pilátus:
S Accípíte eum vos, et secún-
dum legem vestram judicáte
eum. C Dixérunt ergo ei Ju-
dæi: S Nobis non licet interfí-
cere quemquam. C Ut sermo
Jesu implerétur, quem dixit,
signíficans, qua morte esset
moritúrus. Introívit ergo íte-
rum in prætorium Pilátus, et
vocávit Jesum et dixit ei: S Tu
es Rex Judæórum? C Respón-
dit Jesus: † A temetípso hoc
dicis, an álii dixérunt tibi de
me? C Respóndit Pilátus:
S Numquid ego Judæus sum?
Gens tua et pontífices tradi-
dérunt te mihi: quid fecísti? C
Respóndit Jesus: † Regnum
meum non est de hoc mundo.
Si ex hoc mundo esset reg-

zapřel Petr opět a hned
kohout zazpíval. I přivedli
Ježíše od Kaifáše do
soudního dvora. Bylo ráno; a
oni nevěšli do soudního
dvora, aby se neposkvrnili,
nýbrž aby mohli jísti
velikonočního beránka. Tedy
Pilát vyšel ven k nim a řekl:
S Kterou žalobu vedete proti
člověku tomuto? C
Odpověděli a řekli jemu:
S Kdyby tento nebyl zločinec,
nevydali bychom ho tobě. C I
řekl jim Pilát: S Vezměte ho
vy a podle zákona svého jej
sudíte. C Tu řekli mu Židé:
S Není nám dovoleno zabít
někoho. C Aby se naplnilo
slovo Ježíšovo, kteréž byl
pověděl naznačuje, jakou
smrtí má umřítí. Pilát tedy
vešel opět do soudního
dvora a povolal Ježíše a
řekl jemu: S Ty jsi Král
židovský? C Ježíš mu
odpověděl: † Sám od sebe to
pravíš, či jiní pověděli ti o
mně? C Pilát odpověděl:
S Zdali jsem já Žid? Národ
tvůj a velekněží vydali mi
tebe. Co jsi učinil? C Ježíš mu
odpověděl: † Království mé
není z tohoto světa. Kdyby

num meum, ministri mei úti- que decertarent, ut non tráder Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. C Dixit itaque ei Pilátus: S Ergo Rex es tu? C Respondit Jesus: † Tu dicis, quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni in mundum, ut testimoni- um perhibeam veritati: omnis, qui est ex veritate, audit vocem meam. C Dicit ei Pilátus: S Quid est veritas? C Et cum hoc dixisset, iterum exiit ad Judæos, et dicit eis: S Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis Regem Judæorum? C Clamaverunt ergo rursus omnes, dicentes: S Non hunc, sed Barrábam. C Erat autem Barrábas latro. Tunc ergo apprehendit Pilátus Jesum et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus: et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, et dicebant: S Ave, Rex Judæorum. C Et dabant ei alapas. Exiit ergo iterum Pilátus foras et dicit eis: S Ec-

z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji zajisté bránili by, abych nebyl vydán Židům; ale království mé není odtud. C I řekl mu Pilát: S Tedy Králem jsi ty? C Ježíš odpověděl: † Ano, já jsem Král. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo jest z pravdy, slyší hlas můj. C Dí mu Pilát: Co jest pravda? C A když to pověděl, vyšel opět k Židům a řekl jim: S Já na něm žádné viny nenalézám. Jest však u vás obyčej, abych vám propustil jednoho vězně o velikonocích. Chcete tedy, abych vám propustil Krále židovského? C I vzkřikli opět všichni řkouce: S Ne toho, nýbrž Barabáše. C Byl pak Barabáš lotr. Tu Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovat. A vojáci spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a přiděli ho rouchem šarlatovým. A přicházeli k němu a říkali: S Zdráv buď, Králi židovský! C A dávali mu políčky. I vyšel Pilát opět ven a řekl jim: S Hle, vedu ho ven,

que tribulatione clamantium; ut omnes sibi in necessitate- bus suis misericordiam tuam gaudeant. Per Dóminum. R. Amen.

Orémus et pro hæreticis et schismaticis: ut Deus et Dóminus noster éruat eos ab erroribus univérsis; et ad sanctam matrem Ecclésiám Cathólicam atque Apostólicam revocare dignétur.

Orémus: Flectámus génua. R. Leváte. Omnipotens sempitérne Deus, qui salvas omnes, et néminem vis perire: réspice ad ánimas diabólica fraude decéptas; ut, omni hæretica pravitate depósita, errantium corda respíscant, et ad veritátis tuæ rédeant unitátem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum. R. Amen.

Orémus et pro Judæis: ut Deus et Dóminus noster áuferat velámen de córdibus eórum; ut et ipsi agnóscant Jesum Christum, Dóminum nostrum.

li soužení, aby se všichni radovatí mohli, že milosrdenství tvé jim přispělo v jejich potřebách. Skrze Pána. R. Amen.

Modleme se i za bludaře a rozkolníky, aby je Bůh a Pán náš ze všelikých bludů vytrhl a k svaté matce Církvi katolické a apoštolské ráčil nazpět povolati.

Modleme se: Skloňme kolena. R. Povstaňte. Všemohoucí, věčný Bože, jenž jsi spásou všech a nechceš, aby kdo zahynul, pohleď na duše ďábelskou lstí svedené, aby srdce bloudících odložila zvrácenost bludařskou a se vzpamatovala a vrátila k jednotě tvé pravdy. Skrze Pána našeho Ježíše Krista. R. Amen.

Modleme se i za Židy, aby Bůh a Pán náš odňal clonu s jejich srdcí, by i oni uznali Ježíše Krista, Pána našeho.

ta remissione ómnium peccatorum, et ipsi inveniántur in Christo Jesu, Dómino nostro.

Orémus: Flectámus génua.
R. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, qui Ecclésiám tuam nova semper prole fœcúndas: auge fidem et intelléctum catechúmenis nostris; ut, renáti fonte baptísmatis, adoptiónis tuæ filiis aggregéntur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

R. Amen.

Orémus, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem, ut cunctis mundum purget erróribus: morbos áuferat: fámem depéllat: apériat cárce-res: víncula dissólvat: peregrinántibus réditum: infirmántibus sanitátem: navigántibus portum salútis indúlgeat.

Orémus: Flectámus génua.
R. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, maestórum consolátio, laborántium fortitúdo: pervéniant ad te preces de quacúm-

nalézali se také oni v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Modleme se: Skloňme kolena.
R. Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž Církev svou stále novým potomstvem oplodňuješ, rozmnož víru a poznání našich katechumenů, aby obrození jsouce křestním pramenem, byli k vyvoleným synům tvým připojeni. Skrže Pána našeho.

R. Amen.

Modleme se, nám nejmilejší, k Bohu Otcí všemohoucímu, aby očistil svět ode všech bludů, odvrátil nemoci, zapudil hlad, zotvíral žaláře, rozvázal pouta, daroval pocestným návrat, nemocným zdraví, plavícím se spásný přístav.

Modleme se: Skloňme kolena.
R. Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože, útěcho zarmoucených, posilo trpčích, nechť dojdou k tobě prosby volajících v kterémko-

ce, addúco vobis eum foras, ut cognoscátis, quia nullam invénio in eo causam. C (Exívit ergo Jesus portans corónam spíneam et purpúreum vestiméntum.) Et dicit eis: S Ecce, homo. C Cum ergo vídissent eum pontífices et minístri, clamábant, dicétes: S Crucífige, crucífige eum. C Dicit eis Pilátus: S Accípite eum vos et crucífigite: ego enim non invénio in eo causam. C Respondérunt ei Judæi: S Nos legem habémus, et secúndum legem debet mori, quia Fílium Dei se fecit. C Cum ergo audísset Pilátus hunc sermónem, magis tímuit. Et ingræssus est prætóríum íterum: et dixit ad Jesum: S Unde es tu? C Jesus autem respónsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilátus: S Mihi non lóqueris? nescis, quia potestátem hábeo crucífigere te, et potestátem hábeo dímítere te? C Respóndit Jesus: † Non habéres potestátem advérsum me ullam, nisi tibi datum esset désuper. Proptérea, qui me trádidit tibi, majus peccátum habet. C Et exínde quærébat Pilátus dímítere

abyste poznali, že na něm žádné viny nenalézám. C (Tu vyšel ven Ježíš nesa korunu trnovou a roucho šarlatové.) I řekl jim: S Ejhle, člověk! C Jak ho tedy uzřeli velekněží a pochopové, zvolali řkouce: Ukřižuj ho! C Dí jim Pilát: S Vezměte ho vy a ukřižujte, neboť já na něm viny nenalézám. C Židé mu odpověděli: S My máme zákon, a podle zákona má umřít, neboť se činil Synem Božím. C Když Pilát uslyšel toto slovo, obával se více. I vešel opět do soudního dvora a řekl Ježíšovi. S Odkud jsi ty? C Ale Ježíš nedal mu odpovědi. I řekl mu Pilát: S Se mnou nemluvíš? Nevíš-li, že mám moc tebe ukřižovati a moc mám tebe propustiti? C Ježíš odpověděl: † Neměl bys žádné moci proti mně, kdyby ti nebylo dáno shůry; proto ten, kdo mě tobě vydal, má větší hřích. C Od toho okamžiku Pilát hleděl ho propustiti, ale Židé kři-

eum. Judæi autem clamabant dicentes: S Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se regem facit, contradicit Cæsari. C Pilátus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum, et sedit pro tribunáli, in loco, qui dicitur Lithóstroto, hebraice autem Gábbatha. Erat autem Parascève Paschæ, hora quasi sexta, et dicit Judæis: S Ecce, Rex vester. C Illi autem clamabant: S Tolle, tolle, crucifige eum. C Dicit eis Pilátus: S Regem vestrum crucifigam? C Respondérunt pontífices: S Non habémus regem nisi Cæsarem. C Tunc ergo trádidit eis illum, ut crucifigerétur. Suscepérunt autem Jesum et eduxérunt. Et bájlans sibi crucem, exívit in eum, qui dicitur Calváriæ, locum, hebraice autem Gólgotha: ubi crucifixerunt eum, ut cum eo álios duos, hinc et hinc, médium autem Jesum. Scripsit autem et título Pilátus: et pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo título multi Judæórum legérunt, quia prope

čeli řkouce: S Propustíš-li tohoto, nejsi přítel císařův, neboť každý, kdo se činí králem, protiví se císaři. C Tedy Pilát uslyšev ta slova, vyvedl Ježíše ven a posadil se na soudnou stolicí na místě, které slovo Lithostrotos, hebrejsky pak Gabbatha. Byl pak pátek velikonoční, okolo hodiny šesté; i řekl Židům: S Hle, Král váš! C Ale oni vzkřikli: S Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho! C Řekl jim Pilát: S Krále vašeho ukřižují? C Velekněží odpověděli: S Nemáme krále, leč jen císaře. C Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován. I vzali Ježíše a vyvedli ho. A nesa sobě kříž vyšel na místo, které slove lebčí, hebrejsky pak Golgotha. Tam jej ukřižovali a s ním dva jiné po obou stranách, uprostřed pak Ježíše. I napsal Pilát také nápis a dal na kříž. Bylo pak napsáno: Ježíš Nazaretský, Král židovský. Tento nápis tedy četli mnozí ze Židů, neboť blízko města bylo místo, kde Ježíš byl

consérva: ut christiána plebs, quæ te gubernatur auctóre, sub tanto Pontífice, credulitatis suæ méritis augeátur. Per Dóminum nostrum Jesum. R. Amen.

Orémus et pro ómnibus Episcopis, Presbýteris, Diacónibus, Subdiacónibus, Acólýthis, Exorcístis, Lectoribus, Ostiáriis, Confessóribus, Virgínibus, Víduis: et pro omni pópulo sancto Dei.

Orémus: Flectámus génua. R. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, cujus Spírítu totum corpus Ecclésiæ sanctificátur et régitur: exáudi nos pro univérsis ordínibus supplicántes; ut, grátiae tuæ múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus et pro catechúmenis nostris: ut Deus et Dóminus noster adapériat aures præcordiórum ipsórum januámque misericórdiæ; ut, per lavácrum regeneratiónis accépe-

brotivostí svou zachovej, aby křesťanský lid, jenž podle tvého nařízení jest spravován, pod takovým Veleknězem mohutněl zásluhami své víry. Skrze Pána. R. Amen.

Modleme se i za všechny Biskupy, Kněze, Jáhny, Podjáhny, Akolyty, Exorcisty, Lektory, Ostiáře, Vyznavače, Panny, Vdovy, i za všechny svatý lid Boží.

Modleme se: Skloňme kolena. R. Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože, jehož Duchem veškeré tělo Církve jest posvěcováno a řízeno, vyslyš nás, kteří prosíme za všechny hodnosti duchovní, aby darovanou milostí tvou všechny stupně tobě věrně sloužily. Skrze Pána našeho Ježíše Krista.

R. Amen.

Modleme se i za katechumeny naše, by Bůh a Pán náš otevřel sluch srdci jejich a bránu milosrdenství, aby koupelí obrození přijavše odpuštění všech hříchů,

quiétam et tranquillam vitam
degéntibus glorificáre Deum,
Patrem omnipoténtem.

Orémus:

Diac.: Flectámus génuá.

Subdiaconus: Leváte.

Omnípotens sempitérne De-
us, qui glóriám tuám ómni-
bus in Christo géntibus reve-
lásti: custódi ópera misericór-
diæ tuæ; ut Ecclésiá tuá, toto
orbe diffúsa, stábili fide in
confessióne tui nóminis per-
sevéret. Per eúndem Dómi-
num.

R. Amen.

Orémus et pro beatíssimo Pa-
pa nostro N., ut Deus et Dó-
minus noster, qui elégit eum
in órdine episcopátus, sal-
vum atque incólumem custó-
diat Ecclésiæ suæ sanctæ, ad
regéndum pópulum sanctum
Dei.

Orémus: Flectámus génuá.

R. Leváte.

Omnípotens sempitérne De-
us, cujus iudíció univér-
sa fundántur: réspice propítius
ad preces nostras, et eléctum
nobis Antístitem tuá pietáte

pak aby dal, abychom klidně
a pokojně žijíce, oslavovali
Boha Otce všemohoucího.

Modleme se:

Jáhen: Skloňme kolena.

Podjáhen: Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože,
jenž jsi v Kristu slávu svou
všem národům zjevil, opatruj
díla milosrdenství svého, aby
Církev tvá po celém okrsku
rozšířena, pevnou věrou
setrvala ve vyznávání tvého
jména. Skrže téhož Pána
našeho.

R. Amen.

Modleme se i za svatého Otce
našeho N., aby Bůh a
Hospodin náš, jenž jej vyvolil
k hodnosti biskupské, bez
úhony jej a neporušeného
zachoval Církví své svaté,
aby mohl řídití svatý lid Boží.

Modleme se: Skloňme kolena.

R. Povstaňte.

Všemohoucí, věčný Bože, na
jehož ustanovení všechno se
zakládá, shlédni milostivě na
prosby naše a vyvoleného
nejvyššího Pastýře nám do-

civitátem erat locus, ubi cru-
cifíxus est Jesus. Et erat scrip-
tum hebráice, græce, et latíne.
Dicébant ergo Pilátó pontífi-
ces Judæórum: S Noli scríbe-
re Rex Judæórum, sed quia
ipse dixit: Rex sum Judæórum.
C Respóndit Pilátus: S Quod scripsi,
scripsi. C Mí-
lites ergo cum crucifixíssent
eum, accepérunt vestiménta
ejus (et fecérunt quátuor par-
tes: unicuíque míliti partem),
et túnica. Erat autem túnica
inconsútilis, désuper contéxta
per totum. Dixérunt ergo ad
ínvicem: S Non scindámus
eam, sed sortiámur de illa,
cujus sit. C Ut Scriptúra im-
plerétur, dicens: Partíti sunt
vestiménta mea sibi: et in
vestem meam misérunt sor-
tem. Et mílites quidem hæc
fecérunt. Stabant autem juxta
crucem jesu Mater ejus et so-
ror Matris ejus, Mariá Cléo-
phæ, et Mariá Magdaléne.
Cum vidíset ergo Jesus Mat-
rem et discípulum stantem,
quem diligébat, dicit matri
suæ: † Múlier, ecce fílius tu-
us. C Deínde dicit discípulo: †
Ecce mater tua. C Et ex illa
hora accépit eam discípulus

ukřižován; a bylo to napsáno
hebrejsky, řecky a latinsky. I
řekli velekněží židovští
Pilátovi: S Nepiš Král
židovský, nýbrž že on řekl:
Král židovský jsem. C
Pilát odpověděl: S Co jsem
napsal, to jsem napsal. C
Když tedy vojáci ukři-
žovali Ježíše, vzali rou-
cha jeho (a učinili čtyři
díly, každému vojínu díl) a
sukni. Byla pak ta sukně
nesešívaná, odvrchu všec-
ka veskrze utkaná. Proto
řekli mezi sebou: S Ne-
trhejme ji, nýbrž losuj-
me o ni, či bude. C Aby
se naplnilo Písmo, které
praví: Rozdělili sobě rou-
cha má a o můj oděv me-
tali los. Vojáci to tedy
učinili. Stály pak u kříže
Ježíšova jeho Matka a ses-
tra Matky jeho Maria Kle-
ofášova a Maria Magdale-
na. Tedy Ježíš uzřev Mat-
ku a toho učedníka, kte-
rého miloval, an tu stojí,
řekl matce své: † Ženo,
hle, syn tvůj. C Potom
řekl učedníkovi: † Hle,
matka tvá. C A od té chví-
le přijal ji ten učedník k

in sua. Póstea sciens Jesus, quia ómnia consummata sunt, ut connumeretur Scriptúra, dixit: † Sítio. C Vas ergo erat pósitum acéto plenum. Illi autem spóngiam plenam acéto, hyssópo circumponéntes, obtulérunt ori ejus. Cum ergo accepisset Jesus acétum, dixit: † Consummátum est. C Et inclinátio cápite trádidit spíritum. (*Hic genuflectitur, et pausatur aliquantum.*)

Judæi ergo (quóniam Parascéve erat) ut non remanérent in cruce corpora sábbato (erat enim magnus dies ille sábbati), rogavérunt Pilátum, ut frangeréntur eórum crura et tolleréntur. Venérunt ergo milites: et primi quidem frégérunt crura et altérius, qui crucifíxus est cum eo. Ad Jesum autem cum veníssent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non frégérunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus apéruit et contínuo exívit sanguis, et aqua. Et qui vidit, testimónium perhíbuit: et verum est testimónium ejus. Et ille scit, quia vera dicit: ut et vos credátis. Facta sunt enim

sobě. Potom Ježíš vida, že jest již všecko dokonáno, aby se naplnilo Písmo, pravil: † Žíznm. C Byla pak tam postavena nádoba plná octa. I nasadili na yzop houby plnou octa a podali ji k ústům jeho. A když Ježíš ocet přijal, řekl: † Dokonáno jest. C A nakloniv hlavu, vypustil duši. (*Zde se poklekně a chvíli sečká v rozjímání.*)

Poněvadž byl pátek, tedy Židé, aby nezůstala těla na kříži v sobotu, neboť ta sobota byl den veliký, prosili Piláta, aby jim byly zlámány nohy a aby sňati byli s kříže. Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, jenž s ním byl ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uzřeli ho již mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojínů otevřel mu kopím bok, a hned vyšla krev a voda. A ten, jenž to viděl, vydal svědectví o tom; pravdivé jest svědectví jeho. A on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy

hæc, ut Scriptúra impleretur: Os non comminuétis ex eo. Et íterum ália Scriptúra dicit: Vidébunt in quem transfixerunt. Post hæc autem rogávit Pilátum Joseph ab Arimathæa (eo quod esset discípulus Jesu, occúltus autem propter metum Judæórum), ut tólleret corpus Jesu. Venit autem et Nicodémus, qui vénerat ad Jesum nocte primum, ferens mixtúram myrrhæ et áloes, quasi libras centum. Accepérunt ergo corpus jesu, et ligavérunt illud línteis cum aromátibus, sicut mos est Judæis sepelíre. Erat autem in loco, ubi crucifíxus est, hortus: et in horto monuméntum novum, in quo nondum quisquam pósitus erat. Ibi ergo propter parascéven Judæórum, quia juxta erat monuméntum, posuérunt Jesum.

PŘÍMLUVY

Orémus, diléctíssimi nobis, pro Ecclésia sancta Dei: ut eam Deus et Dóminus noster pacificáre, adunáre, et custodíre dignétur toto orbe terrárum: subjiciens ei principátus et potestátes: detque nobis

uvěřili. Staloť se to zajisté, aby se naplnilo Písmo: Na něm nezlomíte kost. A opět jiné Písmo dí: Budou patřiti na toho, jehož probodli. Potom Josef z Artimathie, jsa učedníkem Ježíšovým, ale tajným pro strach před Židy, požádal Piláta, aby směl sejmuti tělo Ježíšovo. Přišel však i Nikodém, kterýž byl přišel k Ježíšovi nejprve v noci, a přinesl smíšeninu myrhy a aloe, asi sto liber. I vzali tělo Ježíšovo a obvinuli je prostěradly s vonnými věcmi, jakož jest u Židů obyčej pochovávatí. Byla pak na tom místě, kde byl ukřižován, zahrada; a v zahradě hrob nový, do něhož ještě nikdo nebyl položen. Tam tedy pro pátek židovský položili Ježíše, protože hrob byl blízko.

Modleme se, nám nejmilejší, za Církev svatou Boží, aby jí Bůh a Hospodin náš pokoj dáti, v jednotě jí zachovati a opatrovati ráčil po celém okrsku zemském, podřizuje jí knížetstva i mocnosti; nám